

Pelikán, Jarmil

Notatka

In: Pelikán, Jarmil. *Juliusz Słowacki wśród Czechów*. Vyd. 1. V Brně: Universita J.E. Purkyně, 1974, pp. 167-168

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/121111>

Access Date: 01. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

NOTATKA

W pracy niniejszej starano się przedstawić zarys recepcji twórczości Słowackiego w Czechach począwszy od pierwszych głosów o poecie aż po dzień dzisiejszy. Przedsięwzięcie takie wymagało przewertowania wielu publikacji, czasopism, pamiętników, korespondencji i innych materiałów na długiej przestrzeni czasowej. Poszukiwania te znacznie wzbogaciły zasób dotychczasowej wiedzy w danej dziedzinie i umożliwiły zestawienie bibliograficznego zarysu czeskich głosów o Słowackim.

W odniesieniu do początkowego okresu recepcji starano się podchwycić wszystkie, nawet najkrótsze wzmianki o autorze *Balladyny*. Jeśli idzie o czasy nieco późniejsze, mniej więcej od lat osiemdziesiątych zeszłego stulecia, kiedy nazwisko Słowackiego pojawiało się coraz częściej i jego twórczość stawała się coraz bardziej znana, pomijano wypowiedzi krótkie, nie przynoszące nowych momentów i nie mające znaczenia dla historii percepcji. Ponieważ głosy te, często anonimowe, rozsiane były po najrozmaitszych czasopismach i gazetach, zdecydowano się, w celu osiągnięcia większej przejrzystości, stawiać przy ich porządkowaniu na pierwszym miejscu nazwę pisma. Dla zachowania konsekwencji postępowano w ten sam sposób również w późniejszym okresie, choć wówczas już większość wypowiedzi posiada swój h autoró v.

W odniesieniu do nowych czasów więc celowo opuszczono nieistotne wzmianki, nie wydzielano też jako samodzielnej pozycji kolejnych wydań publikacji zawierających uwagi o Słowackim (np. utwory K. H. Máchy, wspomnienia J. W. Friča itd.), wstępy i posłowania do tłumaczeń i prac o poecie, krótkie cytaty w przekładzie czy oryginałe. Nazwisko wielkiego polskiego romantyka figuruje w licznych pracach literackich, zwłaszcza sławistycznych (w najrozmaitszych informacjach o literaturze polskiej, w artykułach i recenzjach dotyczących autorów polskich, tłumaczy ich dzieł ipod.). O ile jednak nie chodzi o wypowiedzi ważne dla naszego tematu, nie uważano za celowe notować je w bibliografii. Natomiast włączono przynajmniej najważniejsze momenty z dziejów recepcji Słowackiego na Śląsku Cieszyńskim wśród mieszkańców narodowości polskiej i na Słowacji, ponieważ fakty takie śledzono i omawiano nie tylko w wąskich granicach lokalnych, lecz na terenie całej Czechosłowacji; były więc one znane również obywatelom narodowości czeskiej.

Niektóre poszczególne zagadnienia omawianego tematu doczekały się już obszernych opracowań (np. stosunek Staška, Vrchlickiego, Zeyera i Březiny do Słowackiego, przede wszystkim w wymienianych rozprawach Mariana Szyjkowskiego). W pracy niniejszej ograniczono się więc w odpowiednich partiach głównie do uwypuklenia momentów nowych.

W toku pracy wykorzystano zapisy gromadzone w działach bibliograficznych Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Instytutu Języków i Literatur Czechosłowackiej Akademii Nauk w Pradze. Za łaskawe udostępnienie materiałów składam pracownikom tych instytucji najgłębsze podziękowania. Za cenne rady pragnę wyrazić wdzięczność recenzentom Prof. Karolowi Krejčemu, Prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu i Doc.

Jerzemu Krystýnkowi, dalej Prof. Władysławowi Floryanowi, Prof. Eugeniuszowi Sawrymowiczowi, Doc. Stanisławowi Makowskiemu, pracownikom naszej katedry i współpracownikowi najbliższemu – swojej Żonie.

J. P.

